

EXPOSICIONS

Dins el món de l'art, Cadaqués s'ha convertit en un símbol. No sclament pel fet que molts dels nostres artistes i alguns estrangers, hi viuen d'una manera permanent o esporàdica, sinó perquè en la quasi totalitat de les exposicions que s'inauguren a la província de Girona, i també a Barcelona, hi figuren pintures amb la temàtica d'aquest indret mediterrani; tantes, que moltes vegades ens hem atrevit a dir, que sembla talment que els organitzadors o propietaris de les sales, obliguin als artistes a presentar, almenys un quadre sobre Cadaqués, deixant els altres de temàtica lliure.

Aquí senyalem el fet i no les motivacions, que poden ser diverses i precisament en aquesta diversitat, sigui la que sigui la pluralitat de la resta, el cas és que Cadaqués està present a totes les exposicions.

Potser la cosa més significativa és que l'art hi sigui expressat amb les més diverses i oposades tendències pictòriques; és a dir, que no s'ha estancat en un figurativisme, més o menys llaminer, i que veiem que tots els ismes, àdhuc el de Dalí, que si no va ser el descobridor, sí l'home que més ha intervingut a convertir-lo en universal.

ART

És clar que si no hi haguessin uns atractius molt contundents que són estímul per a l'artista, aquest fet no es produiria. Tots els indrets tenen la mateixa hora de dia-llum; però el que passa amb Cadaqués és que té aquesta llum, no amb una continuïtat de to, sinó que sempre aporta noves lluminositats i a vegades impensades possibilitats cromàtiques. A qualsevol hora del dia, des que surt el sol fins al capvespre, fins a aquesta «hora prima» dels poetes, Cadaqués rep la llum justa, idònia, fidel i correcta, per donar força i matisos al conjunt, així com al detall cases-carrers-mar, del que sembla que es compngui tota ella, com si estés sota la protecció de l'esglesiola, que constitueix l'eix d'unes cases de parets blanques, de ratlles senzilles i harmòniques, com les barques, que també formen part important de la gran composició, en la que el ser humà s'hi mostra quasi extàtic, com si volgués lligar plenament el paisatge de pedres i terres grisenques, arribant gairebé al negre, com si volguessin contrastar amb la calç que emblanquina les façanes de les cases, però que serveix per a oferir, i fer sentir un conjunt greu, reposat, serè. Fins i tot quan plou, manté aquest contrast a la vegada atractiu i emotiu de l'artista.

Volem senyalar el mar com a funció permanent de miratge, on el poble sembla que hi busqui l'altra cara per aconseguir una simetria perfecta. La seva configuració geogràfica li dóna a aquest racó de Mediterrani, una característica peculiar, com si preferís romandre estàtic a rebellar-se de tant en tant. És com si ell sapigués que és una part important del conjunt, del ser, de l'expressió del poble i fes els

per
Gil Bonancia

esforços —i ho aconsegueix plenament— perquè el paper que li ha estat encomanat fos fidelment representat en tots els moments.

És clar que per a un pintor, el que té valor és la lluminositat, els colors o tons que dona allò que vol fer servir per model o almenys d'inspiració. Aquí és on Cadaqués sorgeix per sobre tot. La Tramuntana té cura de les transparències, de la nitidesa, perquè la claror no faci ncsa a la llum, camí del paratge, les cases i el conjunt. Potser àdhuc li dona més intensitat, més força, més protagonisme dins d'una col·lectivitat de factors que tots incideixen en el fet que Cadaqués sigui pictòric. Els blancs, blaus, grisos, són com el suport que recull pinzellades de vermells, de barques i bastiments, el verd dels arbres, tots els colors diem-ne sobreposats, tal com si els que s'han senyalat en primer terme, constituïssin la paleta.

Cadaqués potser és el centre de l'Empordà, geològicament, pels vents, els colors, i l'aportació perquè els artistes trobin i sentin aquesta fiblada que els alça un mica per damunt dels altres i els dona peu per exterioritzar per tothom la idealització, sense, però, fugir de la realitat. De tot allò que el envolta, en aquest cas, Cadaqués.

Tal com hem dit al començament, que cada artista ha pintat almenys una vegada Cadaqués, i aquest està present a totes les exposicions, valdria la pena, potser, que es fes una gran exposició sobre Cadaqués. En aquesta, cada pintor hi podria aportar la seva visió particular d'aquest indret.

Creiem que seria interessant des del punt de vista pictòric i a la vegada per retre homenatge a Cadaqués, que sempre s'ofereix als artistes.

COL-LECTIVES

Aquest primer trimestre hi ha hagut diverses exposicions col·lectives, que tant serveixen per aquells que exposen per primera vegada com perquè els ja consagrats aportin quelcom de representatiu. Les primeres tenen l'atractiu de conèixer aquells que s'estan obrint camí, i en el darrer cas, de veure obres d'artistes que a vegades es fa difícil poder-les contemplar.

Fins al 21 de gener proppassat a la «Fontana d'Or» s'hi varen exhibir un total de 95 obres participants a la «V Mostra d'Art», quasi totes elles dels artistes de la província.

En el mateix indret, i sota el lema «Plàstica Catalana, generació del 66», uns artistes que entraren al món de la manifestació artística durant aquest any i que mostraren la cosa més personal de cadascun d'ells. Potser que amb art, deu o dotze anys sigui poc per aquest intent generacional, encara que potser suficient

perquè cada un d'ells ens mostrés el fruit de la seva inspiració, la tècnica i la realització, sota aquest punt de vista l'exposició era valedora, perquè són els intents de trencar unes normes en aquest cercar nous horitzons i conceptes. Un tros de camí que es proposen avançar i en el seu dia, ja seran els altres els que diran qui és el que pot integrar-se dintre d'aquesta generació.

A Palafrugell, a la «Sala d'Art d'Empordà» varen exhibir-se les obres que havien concorregut a la «V Mostra Collectiva de Pintors i Artistes Locals», amb un total de 21 artistes, entre els quals n'hi havia quatre d'estrangers de naixença però afincats a la població o pels seus encontorns. Nombre que cada vegada figura més dins del món artístic, i que sinó capitanejats, sí influenciats per la presència de Cuixart, els paratges, els colors i el Mediterrani, que serveixen de tema a molta de l'obra presentada, que aconseguí un nivell artístic molt remarcable.

«Figueres Vist Pels Artistes» es va presentar a «Galeria d'Art 3» de la capital de l'Empordà, amb olis, aquarelles i dibuixos d'artistes ja coneguts; des de Tharrats fins al xinès, actualment resident a Llers, Dai-Bi-Inh, passant per Joaquim Bech de Careda, Felip Vilà, Ministrall, Olga Torres, Evarist Vallès i d'altres, que constituïren una bona aportació, com a homenatge a aquelles terres.

A la mateixa sala es va presentar una «Visió d'Art Contemporani» dels grans mestres; Miró, Chillida, Christo, Guinovart, Clavé, Tàpies i d'altres. Finalment, a la «Galeria Matisse» de Barcelona, hi exposaren conjuntament artistes empordanesos. Durant aquesta exposició es presentaren dues edicions bibliòfiles: «Les Bruixes de Llers» del malaguanyat poeta, Carles Fages de Climent, amb gravats de Felip Vila, i «Tres Visions de l'Empordà», amb escrits de Narcís Pijoan, Molí i Josep Vallès, amb il·lustracions de Lluís Vayreda, Joaquim Bech de Careda i Lluís Vilà.

Fem present també que els primers dies de l'any al Museu Empordanès de Figueres, va tenir lloc una subhasta d'obres d'art donades per diversos artistes, per a contribuir a la recuperació de l'Abadia de Santa Maria de Vilabertran, en allò que manca i precisa de diners per poder adquirir les velles vivendes, que estaven destinades a aquest fi. La subhasta a part l'aportació artística va tenir l'acolliment del públic, que va adquirir la totalitat de l'obra, uns setanta quadres.

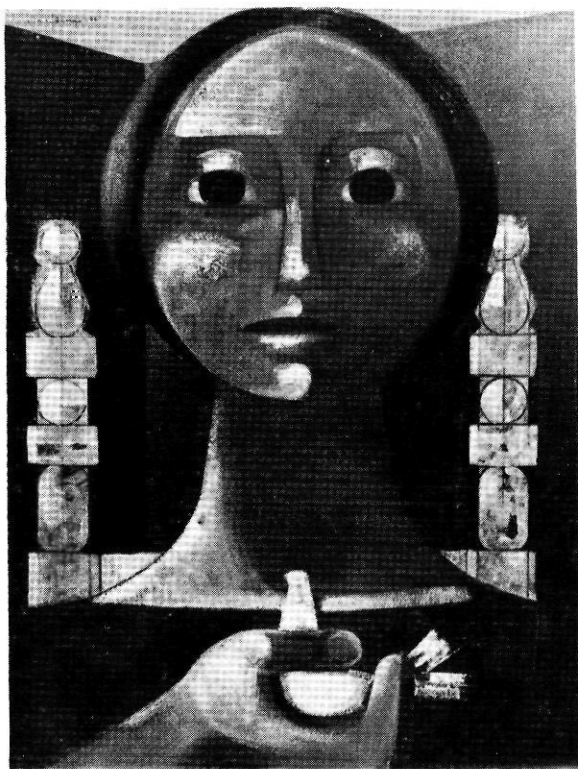
Els «7 Artistes del grup Tramuntana», nascut a Palamós ha muntat una exposició itinerari que primer es va presentar a les «Galerías de Arte Tramontán» de Barcelona i després a la «Galeria aux Rois d'Aragon» de Perpinyà, aportant pintures, escultures o gres.

També podem catalogar de colectiva una exposició de més amplitud artística, ja que presentava obra clàssica iniciada amb els grecs. Es tractava de l'exposició oberta a Sant Pere de Galligans sota el lema: «Què és i què ha estat la cultura Catalana», com a final del Congrés de Cultura Catalana i gràcies a l'obra cultural de la Caixa de Pensions.

OLIS

En aquest trimestre pont, com que moltes de les exposicions eren continuïtat o havien estat inaugurades en vigílies de les Festes Naldalenques, hi ha hagut activitats en tots els camps.

En primer lloc donem pas a l'exposició que el gironí Vila i Fàbregas va presentar a la «Sant Jordi» i que fou la reafirmació de l'honoradesa professional d'aquest home que no es prodiga —feia deu anys que no havia exposat res—

Pintura de Vila i Fàbregas.

encara que treballa assíduament, en silenci, amb un respecte que es reflecteix, en l'obra, plena de delicadesa fins al més petit detall i amb un ritme i color de tons qu talment són un missatge de pau. A la mateixa sala s'hi pre-

sentaren també olis de Navarra Pruna i Zamora Muñoz; dibuixos sobre el tema «Girona en Blanc i Negre» de Perpiñà i escultures i dibuixos de Piculives, seguint el seu camí en les primeres i sorprenent-nos agradablement en la seva nova faceta de dibuixant.

Pel «Palau de Caramany» hi ha desfilat l'exposició del «Petit Format» i «Joies de Dalí», Olis de Vayreda Canadell, del pintor de Tessa Ansón, i de Martí i una altra d'olis i dibuixos de Lloveras.

Una de les escultures que va presentar a Sta. Coloma de Farners l'escultor Martí i Sabé.

«Galeria d'Art La Artística» és una galeria nova a càrrec d'un home que fa anys està vinculat amb l'art i tot el seu món. La inauguració va anar a càrrec del gironí Isidre Vicens i també hi exposà Salvador Ferré i Andreu.

A la sala de «La Caixa» entre altres pintures de Joan Josep Ribas i Tomàs C. Gilsanz, presentades com a «Visions Còsmiques», mentre que a «Galeria 3 i 5» hem pogut contemplar obres de Chacó i d'August Puig. A la «Gàbia» Martínez Simón i Lluissot, i a la «Municipal» hi han desfilat diverses mostres.

A la «Galeria d'Art Sant Pol» de Sant Joan de les Abadesses, hi han exposat Lluís Roura, olis i aquarelles de Brunet, Guillem Villà i Xavier Carbonell.

També ha tingut continuïtat la «Galeria d'Art Farnés», de Santa Coloma de Farnés, on, entre altres, hi va haver una exposició de dibuixos i escultores de J. Martí i Sabé, amb formes i espais i amb dibuixos sorprenents que

foren molt ben acollits. A la sala de «La Caixa» de la mateixa població hi presentava olis, l'artista Climent.

Molta activitat a Olot i a Figueres, que mereixen un apartat. Fora de la província Niebla exposava a «Galería Ciento» de Barcelona, Suel·len a «La Tramuntana» i Lluís Roura a «Grifé i Escoda» també de la ciutat comtal i a la «Sala Benlliure» de València hi portà la seva obra Ansesa Gironella.

A la nova «Galeria d'Art Vidreres», de la població d'aquest nom, que inaugurarà Emília Xargay, s'hi han presentat tapissos d'Àngela Rodeja, i ceràmiques de Lourdes Queralt conjuntament, i olis de O. Delarra i obra de Perpiñà.